

berettiget til at udslette et Pant af sin Liste, medmindre det godtgjøres, at de Regler, der ere givne til Betryggelse for Pantthaverne, ere opfyldte. Dersom nu f. Ex. det Forslag, der er stillet under Nr. 95, vedtages, saa mener jeg, at det er naturligt, at Retskriveren som Pantebogsbestyrer bør have Bevist for, at de contante Kjøbesummer ere tilbudne Pantthaveren og enten udbetalte til ham eller viste tilbage. Jeg antager, at denne Mangel ved Forslaget, hvis det er en Mangel, vil kunne rettes til 3die Behandling, men jeg har ikke villet undlade at henlede Opmærksomheden derpaa.

Winther: Jeg vil kun tillade mig nogle faa Bemærkninger i Anledning af de Uttringer, der ere fremkomne imod Forslaget om Forkjøbsret. Den ærede sidste Taler og ligeledes det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) antog, at Auctionens egentlige Bæsen forvankes ved, at der gives en Forkjøbsret for Fæsterens Efterladte. Det forekommer mig imidlertid klart, at den Betænkelse, som det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) havde med Hensyn til, at Fæsteren skulde staa Fare for ikke at faae saa Meget ud af den Trediedeel, som Lovet agter at skænke ham, ikke kan være meget begrundet, navnlig naar man hørte, hvad der blev indvendt af det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds; thi han gjorde opmærksom paa, at Godseieren eller Jorddroten vilde, naar en saadan Forkjøbsret var given, blive nødsaget til at byde det Høieste, han paa nogen Maade kunde give for Gaarden, og heri ligger altsaa en Garanti for, at Fæsterne ikke ere udsatte for at komme til at lide, hvad det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds frygtede. Man maa dog huske paa, at der er andre Folk, som komme til Auctionen, end Godseier og Fæster, og man kan være vis paa, at dersom det blev en almindelig Mening i Landet, at der var Noget at sikkre ved en saadan Auction, dersom man troede, at hegge de nærmest interesserede Parter holdt sig tilbage, og kun bøde meget Lidt, vilde der nok være Noget, som vilde risikere Uleiligheden ved at kunne optræde som

Byder for at see, om han ikke engang kunde være saa heldig at faae en saadan Guldfisk i sit Garn; man kan stole paa, at disse Auctioner ikke blive Legeværk, som Nogle synes at mene. Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds sagde, at ingen Trediemand vilde gjøre sig den Uleilighed at møde ved en saadan Auction, og navnlig vilde Ingen skaffe sig de Midler, der vare nødvendige for at kunne optræde som Kjøber, naar han ikke vidste, at han kunde faae Gaarden tilslaaet; men herimod vil jeg tillade mig at bemærke, at det da aldrig kunde nytte at møde ved en Auction; thi Ingen kan vide, om han kan faae Gaarden tilslaaet, og den Risiko have altsaa Alle. Man kan ligesaa godt antage, at en fremmed Mand kan blive Overbyder, som at Fæsteren selv bliver det; man staaer i den Henseende paa samme Standpunkt ligeoverfor Fæsteren som ligeoverfor den fremmede Mand. — Det er tidligere flere Gange blevet omtalt her, at det blot var for, at Jorddroten kunde faae enkelte Smaastykker af Gaardene eller af en ganske enkelt Gaard, at det var saa vigtigt at have flere af de her foreliggende Bestemmelser, f. Ex. Bestemmelsen om Salg af Gaarde i Parceller. Man har ligeledes meent, at det var absolut nødvendigt, at der ikke var nogen Forkjøbsret, for at Godseieren kunde sikkre sig, men naar det ikke er andet end Undtagelser, der gjøre disse Bænskeligheder, er det dog forunderligt, at man ikke kan sikkre Godseieren mod saadanne Ubillighedstilfælde, der kunne indtræffe. Jeg er overbevist om, at det gaar Enhver her i Thinget som mig, saaledes at, naar Godseierne eller de, som troe, at der bør tages betryggende Forholdsregler for dem i den Henseende, kunde opstille nogle Forslag, hvorved slige Bænskeligheder kunde forebygges, vilde vi Alle være med til at indrømme, at saadanne Billighedsbænskeligheder kunde tages. Man kan jo ogsaa see, at de, som have haft store Betænkelse ved at udsætte Fæsterne for den Fare, der ligger i Forslaget om at tillade, at Gaarden sælges i Parceller, dog ere gaaede med dertil, fordi de have troet, at der var Noget, som talte for, at Godseieren fik en saadan Indrømmelse; men naar jeg har tiltraadt